

Handelsbrev

nr. 5

K i r s t e n K r i s t e n s d t r. M e i s i n g s e t
som har godtgjort å være i besiddelse av de foreskrevne egenskaper, meddeles herved nærings-
brev på kjøpmannshandel i T i n g v o l l h e r r e d

Handelsbrevet trer i kraft straks.

Tingvoll lensmannskontor, den 23. november 1934.

Nærværende handelsbrev er båndlagt som hjemmel for

firmaet K. E. Meisingsets handelsrett.

Tingvoll lensmannskontor, den 24. november 1934

Da nærværende handelsbrev har ophørt å tjene som hjemmel for

handelsrett,

er den i foranstående påtegning av

omhandlede båndleggelse ophørt.

den

Handelsbrev
for Kirsten Kristensdtr. Meisingset.

Opsigelse av handelsbrev foregår hos den myndighet, som har utferdiget det.
Om skjedd opsigelse skal påtegning påføres handelsbrevet uten betaling.

§ 5. Handelsbrev kan løses hvor som helst i riket, i eller utenfor bostedskommunen, men ikke i mer enn en kommune på samme tid. Handelsbrev gir rett til handel fra ett fast utsalgssted eller annet forretningssted i den kommune, som det lyder på. Dog har forbruksforeninger og andre samvirkelag, dersom de bare selger til sine egne medlemmer, rett til å ha mer enn ett fast utsalgssted eller forretningssted i næringskommunen, når de i tillegg til det i § 8 omhandlede handelsbrev løser ett handelsbrev for hvert ytterligere utsalgssted. Retten er avhengig av at hvert enkelt av vedkommende utsalgssteder til enhver tid har sin faste leder, som fyller vilkårene for å få handelsbrev (jfr. §§ 3 og 4). Likeledes har monopolselskaper opprettet i henhold til lov rett til å ha mer enn ett fast utsalgssted eller forretningssted i næringskommunen, når hvert enkelt av disse har en fast leder med handelsbrev i vedkommende kommune. Bestemmelsene i § 8, siste ledd, får tilsvarende anvendelse på sådant handelsbrev.

En kjøpmann kan ha kontor på et annet sted i næringskommunen enn utsalgsstedet; men han må da ikke levere varer fra kontoret. Solgte varer kan leveres fra pakkboder eller andre opslagssteder uansett sammensetning eller utenfor næringskommunen. Med de undtagelser, som fremgår av §§ 22 og 24, er det forbudt kjøpmenn å la varer selges ved omførsel eller ombæring samt — utenfor markedstiden eller almindelige vareutstillinger og varemesser (jfr. om adgangen til bestillingsoptagelse og salg under sådanne stevner § 24) — å utstille varer til salg på offentlige steder.

Når en forretning åpnes eller flyttes innenfor næringskommunen, skal vedkommende skriftlig melde det til politiet og ved flytning tillike opgi grunnen.

§ 6. En kjøpmann kan ikke opnå nytt handelsbrev i nogen annen kommune, før han har opsagt sitt tidligere handelsbrev, og der er gått ett år, siden dette blev utstedt. Fritagelse fra denne forskrift kan gis av Kongen eller den, han overdrar det til.

Hvis ikke særlige omstendigheter, f.eks. vitterlig manglende kyndighet i regnskapsførsel, måtte tale derimot, skal et opsagt handelsbrev, med fornøden påtegning av næringskommunens politimester eller lensmann, gjelde som sikkerhet for, at ansøkeren fyller de vilkår, som er nevnt i § 3.

I intet tilfelle må nytt handelsbrev utstedes til den, som har opsagt sitt tidligere handelsbrev, før han godtgjør å ha betalt forfallede årlig avgift av dette til vedkommende næringskommune i henhold til § 9 og eventuelt forfallede årlig børsavgift i henhold til den derom gjeldende lovgivning.

§ 7. En kjøpmannshandelsrett går over på hans enke, om hun ikke selv allerede før har handelsrett. For at hun skal kunne vedbli å utøve den handelsrett, hun således har fått, må hun innen ett år efter mannens død godtgjøre for den myndighet som er nevnt i § 4:

- 1) enten ved sådant vidnesbyrd som omhandlet i § 3, punkt 2, at hun har fornøden kyndighet i bokholderi og handelsregning, og tillike at bestemmelsene i § 4 ikke er til hinder for, at hun får handelsbrev, eller at hun driver sin forretning gjennom fullmektig, som har handelsbrev i vedkommende kommune.
- 2) Arving over 18 år kan drive forretningen, inntil han blir fullmyndig, når han godtgjør for den myndighet, som er nevnt i § 4, at dette skjer gjennom fullmektig, som har handelsbrev i vedkommende kommune.

Bestemmelsene i § 8, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Handelsrett som kjøpmann har:

Ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (derunder også kommandittaktieselskaper), så lenge enhver deltager, som har rett til å tegne selskapets navn, har handelsbrev i vedkommende kommune;

Aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar, så lenge handelsvirksomhetens faste leder (forretningsfører, disponent) har handelsbrev i vedkommende kommune. Er den faste leder ikke medlem av bedriftens styre, må tillike et medlem av styret ha handelsbrev i vedkommende kommune. Det samme gjelder, når der ikke er ansatt særskilt fast leder. For forbruksforeninger og andre samvirkelag gjelder den særregel, at de som sådanne må ha handelsbrev i vedkommende kommune. De kan meddeles sådant og drive kjøpmannshandel, så lenge handelsvirksomhetens faste leder og, hvis denne ikke er medlem av bedriftens styre, tillike et medlem av dette fyller vilkårene for å få handelsbrev (jfr. §§ 3 og 4). Er der ikke ansatt særskilt fast leder, kreves det, at et medlem av styret fyller de nevnte vilkår.

I samtlige foran nevnte tilfelle kreves tillike, at vedkommende korporasjon fyller betingelsene ifølge § 1 for å anses likestillet med «innvånere av riket».

Som selskap med begrenset ansvar regnes i denne lov ethvert selskap med flere enn 20 medlemmer eller med skiftende medlemsantall eller skiftende kapital, selv om dets medlemmer er fullt ansvarlige.

Hvis en kommune driver kjøpmannshandel, må handelsvirksomhetens bestyrer løse handelsbrev innen kommunen.

Handelsbrev, der tjener som hjemmel for enkeltmanns, selskaps eller annen korporasjons utøvelse av handelsrett, kan ikke samtidig benyttes til utøvelse av handelsrett på annen måte. Det skal fremlegges til påtegning om forholdet for den myndighet, som er nevnt i § 4, så vel når forholdet inntreffer, som når det opphører. Styret i forbruksforening eller annet samvirkelag, som driver kjøpmannshandel, plikter å sende melding til den samme myndighet, så snart der foregår nogen forandring i de forhold, som betinger bedriftens handelsrett (jfr. 2. ledd) eller rett til å ha flere utsalgssteder (jfr. § 5, 1. ledd), og plikter å godtgjøre, at de krevde betingelser er til stede. Vedkommende medlem av styret, leder, eller utsalgsleder kan, så lenge han i den pågjeldende egenskap er knyttet til bedriften, ikke selv opnå handelsbrev; har han allerede på forhånd erhvervet sådant, settes det i dette tidsrum ut av kraft. Innehaver av personlig handelsbrev som nevnt i denne paragraf samt leder og eventuelt det i 2. ledd omhandlede medlem av styret i forbruksforening eller annet samvirkelag, som driver kjøpmannshandel, er ansvarlig for, at vedkommende bedrift overholder denne lovs bestemmelser. Vedkommende regjeringsdepartement kan i særdeleshed tilfelle dispensere fra bestemmelsen i dette ledds 1ste og 4de punktum.

§ 9. Den, som har handelsbrev, skal betale en årlig avgift til næringskommunen av kr. 25,00 uten fradrag i sine andre skatter. Dette gjelder, selv om handelsbrevet ikke benyttes til drift av nogen forretning, eller dets innehaver er bosatt utenfor næringskommunen, men ikke, så lenge handelsbrevet er satt ut av kraft i henhold til §§ 4 og 8, siste ledd. Avgiften forfaller til betaling innen utgangen av januar måned. Det første år betales avgiften fullt ut, selv om handelsbrevet løses senere i året. Avgiften kan inndrives ved utpantning. Hvis utpantning forfaller i henhold til denne paragraf eller forfaller årlig avgift til børsen i henhold til den derom gjeldende lovgivning påfengt er avholdt, og avgiften ikke er betalt innen én måned derefter, er handelsbrevet endelig satt ut av kraft og skal av den myndighet, som har utstedt samme, slettes i den i § 4 omhandlede bok. Innehaveren av det slettede handelsbrev kan ikke opnå nytt sådant, forinnan den skyldige avgift er erlagt.

§ 10. En kjøpmanns døds- eller konkursbo har rett til å utselge de varer, boet sitter inne med ved dødsfallet eller konkursens åpning, og dødsboet har dessuten rett til i løpet av ett år å selge varer, som er innkjøpt til utfylling.

I tiden fra konkursens åpning og til boet er sluttet eller akkord er stadfestet av skifteretten, må ingen konkursskyldner utøve annen handelsrett som kjøpmann enn handelsagentur. I samme tidsrum kan hans handelsbrev heller ikke tjene som hjemmel for et selskaps utøvelse av handelsrett.

§ 11. Det påhviler enhver kjøpmann å sørge for en ordentlig og fullstendig bokførsel, som skal vise formuesstillingen, forretningens gang og midlens anvendelse, derunder særskilt hvad forretningen har ydet til innehaveren eller for dennes private regning til andre.

Det anvendte bokholderisystem må være fullt forsvarlig under hensyntagen til forretningens spesielle art og omfang og de opplysninger, som for øvrig skal tilveiebringes i henhold til gjeldende lov.

Der skal i det minste føres følgende bøker:

1. kassabok, for kontante inn- og utbetalinger,
2. dagbok (memorial), for alle andre forretningstilfelle,

3. kontobok (reskontro), som til enhver tid skal vise mellemværende med fordringshavere og skyldnere,
4. den i 6te ledd omhandlede statusbok. I stedet for særskilt kassabok og dagbok kan der, når bokførselen skjer efter rubrikksystemet, føres en kombinert kassa- og dagbok.

Alle bøker skal være innbundet og sidene eller bladene nøiaktig nummerert, før de tas i bruk. Det, som er skrevet i bøkene, må ikke gjøres uleselig. Heller ikke må noget blad rives ut.

Vedkommende regjeringsdepartement skal dog kunne fastsette regler, hvorefter det tillates forretninger av større omfang, som benytter betryggende revisjon, å føre en eller flere av de i forretningen benyttede regnskapsbøker — statusbok og hovedbok (om sådan føres) dog undtatt — på nummererte, løse blader. Ved fastsettelsen av disse regler skal der legges vekt på å sikre, at de til regnskapshold bestemte løseblader benyttes under kontroll, så de ikke kommer bort, og at de senere blir innheftet eller innbundet og oppbevart velordnet. Likeledes kan Kongen tillate, at i sådanne forretninger som foran nevnt regnskapsførselen for nærmere angitte bøkere vedkommende skjer på løse kort (etter kortsystemet) under iakttagelse av de forskrifter, som han fastsetter.

Når forretningen åpnes, skal der i en særskilt bok (statusbok) innføres en sådan sammenstilling av alle eiendeler og all gjeld, at forretningens formuesstilling [status] klart og korrekt fremgår derav. Med høist ett års mellomrum skal der foretas en nøiaktig og fullstendig avslutning av bøkene og optas en fullstendig status, som innføres i statusboken, hvori også innføres opplysninger om sådanne løpende forpliktelser, som på grunn av sin art ikke er medtatt i status. Den innførte status skal dateres og underskrives av forretningens samtlige ansvarlige deltagere. I kommunale forretninger, aktieselskaper, forbruksforeninger og andre samvirkelag samt i andre selskaper med begrenset ansvar [jfr. § 8, 4. ledd] skal status underskrives av styret.

Ved optagelsen av status skal samtlige eiendele ansettes til, hvad de på det pågældende tidspunkt må ansees å være verd. Varebeholdninger må dog ikke verdsettes høiere enn til varenes innkjøpsverdi på den dag, da status optas, med tilberig fradrag for ukurante varer. Tvislomme fordringer ansettes til deres sannsynlige verdi, uerholdelige og foreldede fordringer avskrives. Over varebeholdninger og andre eiendeler, som ikke opføres spesielt i status, skal der utarbeides særskilt fortegnelse med tilføielse av verdiansettelsene.

Alle regnskapsbøker med tilhørende bilag, deriblandt fortegnelsen over varebeholdninger og andre eiendeler, skal oppbevares i 10 år, efterat de er utskrevet. Det samme gjelder mottatte brever kopier eller gjenparter av avsendte brever og forretningspapirer av enhver art, der kan legitimere bokførselen.

I kommunale kjøpmannsforretninger, aktieselskaper, forbruksforeninger og andre samvirkelag og i andre selskaper med begrenset ansvar er styrets medlemmer ansvarlige for oppfyllelsen av de plikter, som denne paragraf foreskriver.

Når politiet finner, at der foreligger en særlig grunn til mistanke om, at nogen ikke oppfyller sin plikt til regnskapsførsel i henhold til denne paragraf, kan det kreve en skriftlig erklæring fra forretningens revisor om forholdet. Er revisor ikke ansatt, kan politiet kreve, at vedkommende kjøpmann sørger for den nødvendige skriftlige erklæring fra en utenforstående revisor på grunnlag av en av denne anstillet undersøkelse. Med hensyn til denne undersøkelse påhviler der vedkommende revisor for øvrig taushetsplikt.

Optagelse av bestillinger.

§ 14. Om retten til å tinge bort varer gjelder følgende regler:

- Borttingning av kjøpmannsvarer er med nedennevnte undtagelser forbeholdt innehavere av handelsbrev. Utenfor næringskommunen skal det bare være dem tillatt å tinge bort til kjøpmenn og andre næringsdrivende samt til offentlige institusjoner sådanne varer, som disse omsetter eller bruker som redskaper eller råemner i sin virksomhet.
- Innvånere av riket kan tinge bort til hvem som helst frihandelsvarer og varer, som de selv har tilvirket her i riket.
- Handlere og tilvirkere, som ikke er innvånere av riket, har rett til å tinge bort til kjøpmenn og andre næringsdrivende sådanne varer som disse omsetter eller bruker som redskaper eller råemner i sin virksomhet. Ved borttingning av varer forstås her så vel optagelse av bestillinger som endelig avsluttelse av handel, når det skjer ved personlig besøk hos andre.

Den, som har rett til å tinge bort varer, kan utøve denne rett selv eller gjennom handelsagent, handelsreisende eller byselger. På landet kan retten til å tinge bort varer med hjemmel av punkt a, 2net punktum, og punkt b utøves gjennom en hvilken som helst fullmyndig innvåner av riket, som har fast bopel innen den pågældende næringskommune.

Medbragte mønstre og prøver av edelstener, perler, ur og smykkegenstander av gull, sølv og platina kan den, som tinger bort sådanne varer, selge til næringsdrivende, som omsetter dem i sin virksomhet. Ellers må salg av medbragte mønstre og prøver bare foregå efter de regler, som nedenfor er gitt om salg ved omførsel.

§ 27. For salg av apotekvarer og gifter utenfor apotek skal gjelde følgende forskrifter:

- Med politiets tillatelse kan kjøpmenn selge gifter, som ikke er særlig farlige, og som i større utstrekning har teknisk anvendelse.
- Med vedkommende departements tillatelse kan gifter og apotekvarer selges av kjøpmenn som har de egenkapeter som kreves for å bli apoteker, eller som på annen vis har godtgjort at de har den nødvendige utdannelse og verekundskap. Tillatelsen kan begrenses til bare å omfatte enkelte stoffer eller enkelte grupper av gifter og apotekvarer.
- Med vedkommende departements tillatelse kan bestyrere av landbruksøkonomiske sammenslutninger [frukt-salgslag, have- eller landbrukskassers fellesforretninger eller lignende selskaper] innføre til bruk for sammenslutningens selv, og hvis denne har salgrett i henhold til denne lov, for sammenslutningens regning innføre og selge til bruk for dens medlemmer nærmere bestemte gifter til å bekjempe plantesykdommer og skadeinsekter i have- og landbruk, samt såvarer som er beiset med sådanne gifter. Departementet kan likeledes gi større spesialforretninger for omsetning av såvarer tillatelse til å innføre og i den utstrekning, hvori de har salgrett i henhold til denne lov, selge til forbrukere såvarer som er beiset med de nevnte gifter.

Det salg, som er nevnt i denne paragraf under litr. a og b kan bare foregå til andre kjøpmenn, som har rett til å selge vedkommende ting, og til apotekere, fabrikanter eller andre industridrivende, som bruker dem i sin virksomhet og til bestyrere av offentlige laboratorier og videnskapelige innretninger, som ikke er sykehus eller pleiehjem. Tilvirkere av gifter og apotekvarer kan bare selge sine varer til de kjøpmenn og forbrukere, som er nevnt i denne paragraf.

Det salg, som er nevnt i denne paragraf, skal foregå efter faste regler for sådanne varers oppbevaring, forsendelse og avhendelse og for tilsynet dermed. Disse regler utferdiges av Kongen eller den, han overdrar det til.

§ 34. De særlige forskrifter, som til enhver tid er fastsatt for salg av gull- og sølvarbeider, spillekort, margarin almindelige måle- og vektredskaper, lotterisedler, ildsfarlige ting, almanakker, kalendere, fortidslevninger og andre varer og ting, skal gjelde ved siden av forskriftene i denne lov. For salg av brennevin, øl, fruktvin og mjød gjelder av denne lovs bestemmelser bare § 15 og — med de forandringer, som allerede er eller senere blir fastsatt ved annen lov eller med hjemmel i sådan — § 14, mens lovens øvrige bestemmelser kun kommer til anvendelse i den utstrekning, hvori dette uttrykkelig er eller blir fastsatt på foran nevnte måte.

For utøvelse av handelsnæring innen frihavnsområder, som ved lov blir opprettet innen riket, kan Kongen utferdige spesielle forskrifter, for såvidt sådanne ikke er fastsatt ved særskilt lov.

§ 36. Enhver, som efter 1 juli 1908 har løst, eller som herefter løser handelsbrev, skal finne sig i, at de rettigheter og plikter, som han har eller får efter denne lov, blir endret ved ny lov.